

Sygn. akt I. Ca 44/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Małkiński
Sędziowie:	SO Cezary Olszewski SO Małgorzata Szostak - Szydłowska
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. D.**

przeciwko A. D.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda M. D.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie VII Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w S.

z dnia 30 grudnia 2013r., sygn. akt VII RC 59/13

oddala apelację.

Sygn. akt: I. Ca. 44/14

UZASADNIENIE

Powód M. D. wystąpił z pozwem o stwierdzenie wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej A. D.. W uzasadnieniu podnosił, że mieszka w garażu, ponieważ mieszkanie pozostawił pozwanej i dzieciom. Aktualnie nie posiada żadnych oszczędności, a osiągnięte wynagrodzenie nie pozwala mu na wywiązanie się z obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci i byłej żony.

Pozwana A. D. wносиła o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. Akt: VII. RC. 59/13 Sąd Rejonowy w Augustowie VII Zamiejscowy Wydział Rodziny i Nieletnich oddalił powództwo oraz zniósł wzajemnie koszty postępowania między stronami.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Sąd Okręgowy w Suwałkach prawomocnym wyrokiem z dnia 07.12.2012 r. w sprawie o sygn. akt I C 561/12 rozwiązał małżeństwo M. D. i A. D. przez rozwód z winy tego pierwszego oraz ustalił alimenty od M. D. na rzecz A. D. w kwocie po 400,00 złotych miesięcznie. W dacie wydania tego wyroku, pozwana miała 55 lat, utrzymywała się z emerytury w kwocie 1.872,93 zł netto i wynagrodzenia za pracę w Zespole Szkół (...) w S. w wysokości 395,85 zł miesięcznie. Na opłaty związane z utrzymaniem mieszkania wydawała ok. 900,00 zł miesięcznie i spłacała pożyczkę z zakładu pracy w ratach po 220,00 zł miesięcznie. Miała problemy ze zdrowiem. Syn stron studiował w T., a córka uczyła się w S.. Powód wówczas miał 54 lat. Zatrudniony był na podstawie umowy zlecenia w Spółce (...) i zarabiał miesięcznie po 300,00 zł. Pracował on m. in. jako ochroniarz w Sądzie Rejonowym w Sejnach, S., w szpitalu w S. i w Technikum w S.. Ponadto pracował w firmie ochraniarskiej (...) ze stawką miesięczną 145,00 zł.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sejnach z dnia 5 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt: II. K. 138/12 powód został skazany za znęcanie się nad rodziną i za niepłacenie alimentów na karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawiania wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata i w tym czasie został poddany pod dozór kuratora. Ponadto Sąd zobowiązał go do bieżącego wykonywania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego wobec swych dzieci K. i D. rodz. D.. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 13.02.2013 r. z ustaleń tego Sądu wynika, że powód oprócz pracy w (...)SERWIS, zatrudniony był również w firmie (...) Sp. z o. o. Agencja Pracy (...) z siedzibą w Ż. i (...) we W..

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Augustowie VII Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nietletnich z dnia 16.01.2013 r. w sprawie o sygn. akt: VII. RC. 5/13 zostały zasądzone alimenty w kwocie po 400,00 zł miesięcznie od powoda na rzecz jego syna K., a ugodą zawartą w dniu 14.02.2013 r. w sprawie o sygn. akt: VII RC 11/13 na rzecz jego córki D. w kwocie po 350,00 zł miesięcznie.

Aktualnie powód ma 56 lat, z zawodu jest ochroniarzem i technikiem mechanizacji rolnictwa, utrzymuje się z pracy w firmie (...) i otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 500,00-600,00 zł miesięcznie. W związku z wyrokiem karnym stracił pracę w innych firmach ochraniarskich. Nie ma stwierdzonego inwalidztwa. Choruje na nadciśnienie i ma problemy z kręgosłupem. W stosunku do dzieci nie ma zaległości w płaceniu alimentów, natomiast w stosunku do pozwanej płaci alimenty od września 2013 r. po 50,00 zł. Początkowo powód mieszkał w garażu, a później dostał pokój socjalny, za który płaci czynsz w wysokości 49,00 zł miesięcznie plus zakup opału ok. 800,00 zł. W wyniku podziału majątku dla pozwanej zostało przyznane mieszkanie, a dla powoda garaż i samochody P. i M.. Powód nie posiada zaciągniętych kredytów ani pożyczek. W trakcie małżeństwa miał na koncie 30.000 zł.

Pozwana ma obecnie 56 lat, z zawodu była nauczycielem wychowawcą internatu. Obecnie utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.776,00 zł miesięcznie. Nie podejmuje dodatkowego zatrudnienia, ponieważ opiekuje się swoją matką mieszkającą w A.. Alimenty od powoda otrzymywała każdego miesiąca, ale z opóźnieniem. We wrześniu i październiku 2013 r. nie uregulował swojego obowiązku alimentacyjnego wobec byłej małżonki, a w listopadzie 2013 r. przekazał jej jednorazowo 150,00 zł. Na opłaty związane z utrzymaniem mieszkania pozwana potrzebuje ok. 1.000,00-1.100,00 zł miesięcznie. W ocenie pozwanej, powód ukrywa swój rzeczywisty dochód. Pozwana ma również problemy ze zdrowiem i leczy się w poradni reumatologicznej. Na swoje leczenie wydatkuje ok. 100,00-150,00 zł miesięcznie. Ma zaciągniętą pożyczkę w pracy w wysokości 5.000,00 zł, którą zaciągnęła na opłacenie studiów syna i córki. Spłaca ją w ratach po 139,00 zł miesięcznie. Jednorazowo przekazała dla syna 5.000,00 zł, a córce przekazuje ok. 700,00-800,00 zł miesięcznie. Syn stron studiuje w T. na II roku studiów. Obecnie przebywa na wymianie studenckiej za granicą. Córka D. studiuje na I roku w S. na Uniwersytecie G. i za samo mieszkanie płaci 560,00 zł miesięcznie. Powód nie wykazuje zainteresowania dziećmi. Ponadto w trakcie małżeństwa powód dorabiał malując mieszkania, naprawiał dachy, pracował w szklarni.

Sąd Rejonowy analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie w świetle art. 135 § 1 k.r.o. w zw. z art. 138 k.r.o. przyjął, że aktualna sytuacja stron nie uległa znacznej zmianie od roku tj. od dnia uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty na pozwaną. Pozwana nadal utrzymuje się z emerytury i nie ma dodatkowych dochodów. Nie zmieniła się także jej sytuacja majątkowa pomimo przyznania jej na własność lokalu mieszkalnego należącego wcześniej do stron. Zdaniem Sądu I instancji powód nadal posiada możliwości zarobkowe i majątkowe, aby wspomóc

finansowo swoją byłą żonę. To jego naganne zachowanie doprowadziło do rozpadu małżeństwa stron i pogorszenia się sytuacji finansowej pozwanej. W dacie orzekania o obowiązku alimentacyjnym powoda wobec byłej żony, miał on możliwości zarobkowe takie jak aktualnie. Jest on osobą nieuznaną za niezdolną do wykonywania pracy. Nie jest obciążony obowiązkiem sprawowania pieczy nad małoletnimi dziećmi. Posiada umiejętności pozwalające na zdobycie dodatkowych środków tj. m. in. umiejętność wykonywania prac remontowych. Natomiast fakt utraty uprawnień ochroniarskich jest efektem jego zawinionego działania i nie może być to usprawiedliwieniem do uznania, że utracił on możliwości zarobkowe pozwalające na ubieganie się o wygaszenie jego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej. W 2012 roku powód osiągnął dochód w kwocie 29.725,51 zł, a więc kwotę 2.477,13 zł miesięcznie. Ponadto nie ma on zaciągniętych kredytów czy pożyczek, płaci on alimenty na dzieci łącznie w kwocie po 750,00 zł miesięcznie, a więc jego sytuacja majątkowa jest znacznie lepsza niż wynika to z jego twierdzeń. W tych warunkach Sąd Rejonowy uznał, że nie nastąpiły przesłanki do wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy rozstrzygnął na zasadzie art. 102 k.p.c. i art. 108 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód M. D., zarzucając Sądowi I instancji rozpatrzenie sprawy w sposób nieobiektywny, nieprecyzyjny, szczątkowy oraz jednostronny; pominięcie podnoszonych przez niego faktów i okoliczności; brak uzasadnienia dla pominięcia zgłoszonych faktów i dowodów oraz przyznanie jako udowodnionych faktów i okoliczności zgłoszonych przez pozwaną pomimo braku ich rzeczywistego udowodnienia w postaci dokumentów, zeznań świadka. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana dysponuje mieszkaniem położonym w S. i A. oraz garażem przystosowanym do zamieszkania. Ponadto pozwana mieszka z matką, która otrzymuje świadczenie emerytalne. Materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że pozwana łoży na utrzymanie dzieci. Poza tym o dobrej sytuacji majątkowej pozwanej świadczy wyjazd za granicę do Hiszpanii za kwotę 5.000,00 zł. Powód wskazał, że zaciąga długi, aby regularnie łożyć na utrzymanie dzieci, a sytuacja majątkowa pozwanej po orzeczeniu rozvodu jest lepsza niż jego. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa.

W odpowiedzi na apelację, pozwana wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako niezasadna podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji zapadło na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych, jak też i prawnych. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej analizy przedłożonego przez strony materiału dowodowego. Także wnioski powzięte przez Sąd ten na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów, zdaniem Sądu Okręgowego, są logiczne, spójne i konsekwentne, dokonane w oparciu o zasady doświadczenia życiowego. Z tych też przyczyn Sąd Okręgowy aprobuje i przyjmuje za własne ustalenia poczynione przez Sąd I instancji, jak też wnioski wywiedzione ze zgromadzonego materiału dowodowego.

Stosownie do treści przepisu art. 60 § 2 k.r.o. jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczyniać się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Orzekając rozwód małżeństwa stron Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił obowiązek alimentacyjny M. D. względem byłej żony A. D. w wysokości po 400,00 złotych miesięcznie. Roszczenie to znajduje oparcie w powyżej powołanym przepisie.

Z uwagi na fakt, iż zobowiązania alimentacyjne z reguły utrzymują się przez dłuższy czas, czemu nieodłącznie towarzyszą zmiany okoliczności kształtujących zakres świadczeń alimentacyjnych, ustawodawca przewidział w art. 138 k.r.o. możliwość dokonania odpowiednich zmian w zakresie wysokości tych świadczeń. Zgodnie zatem z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

W niniejszej sprawie, powód domagał się wyłącznie uchylecia ciężącego na nim w/w obowiązku alimentacyjnego względem byłej żony. W piśmie inicjującym niniejsze postępowanie brak było żądania alternatywnego o obniżenie tego obowiązku alimentacyjnego. W tak jednoznacznie określonych granicach zgłoszonego żądania powoda, Sąd I instancji zobligowany był więc rozstrzygnąć sprawę.

Sąd Okręgowy uznał za zasadną konstatację Sądu I instancji o braku podstaw do uchylecia obowiązku alimentacyjnego powoda. W tym zakresie wskazać należy, że zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Jak już wcześniej wskazano powód żądał uchylecia obowiązku alimentacyjnego, a nie jego zmiany, zatem Sąd Rejonowy słusznie ograniczył się do rozważenia czy istnieją ku temu przesłanki. Analiza stanu faktycznego pod kątem przesłanek do obniżenia wysokości obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej wykraczałoby poza granice jego żądanie. Sąd rozpoznający sprawę nie może bowiem zasądzić czego innego niż żądał powód, ani nie może wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 29.11.1949 r., sygn. akt WaC 165/49, (...) 1950, Nr 3, s. 61; wyroku z 12.02.2002 r., sygn. akt I CKN 902/99, LEX nr 54357).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy aprobuje stanowisko Sądu I instancji, że powód swoim zachowaniem doprowadził do ograniczenia swoich możliwości zarobkowych. Dowodem tego jest wyrok karny, w którym orzeczono wobec powoda środek karny, który dyskwalifikuje go na rynku pracy w zakresie ochrony osób i mienia. Okoliczność ta nie może być jednak interpretowana na korzyść powoda. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że karalności powoda i ograniczenie jego możliwości zarobkowych wynikający z tego tytułu, działa na jego niekorzyść i nie może wpłynąć na uchylecie obowiązku alimentacyjnego. W związku z powyższym, uznać należy, że przyczyny, które wpłynęły na utratę przez powoda pracy nie zasługują na akceptację.

Słusznie Sąd Rejonowy wskazał również, że w 2012 r. powód uzyskał dochód w wysokości 29.725,51 zł, co daje blisko 2.500,00 zł w stosunku miesięcznym. Oznacza, że możliwości zarobkowe, jak i rzeczywiste dochody powoda są znacznie wyższe niż wynika to z jego twierdzeń.

Należy również podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, że powód posiada umiejętności w zakresie wykonywania dodatkowych prac remontowych. Powód tej okoliczności nie kwestionował. W tych warunkach należy uznać, że posiada możliwości zarobkowe, które pozwalają na okazjonalne uzyskiwanie dochodów partycypowanie w utrzymaniu byłej żony.

Mając na uwadze powyższe, uznając, że brak jest przesłanek do uchylecia obowiązku alimentacyjnego powoda, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił jego apelację jako bezzasadną.